

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 394

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Κυριάκο Βελόπουλο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 6919/23.8.2022 Ερώτηση με θέμα:
«Απροθυμία για την προώθηση της ένταξης της νήσου Σπιναλόγκας στην Κρήτη στα μνημεία παγκόσμιας ομορφιάς της UNESCO»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 6919/23.8.2022 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Κυριάκου Βελόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η νησίδα Σπιναλόγκα εντάχθηκε στο Ενδεικτικό Κατάλογο της χώρας μας το 2014. Ακολούθως, συντάχθηκε φάκελος υποψηφιότητας του μνημείου για εγγραφή στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς (ΚΠΚ) της UNESCO με τίτλο «Φρούριο της Σπιναλόγκας», ο οποίος υπήρξε αποτέλεσμα συνεργασίας όλων των αρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο και των τοπικών αρχών της Κρήτης. Ο φάκελος διαβιβάστηκε στις 25.1.2019 από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού στο Κέντρο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Είχε προηγηθεί στις 27 Σεπτεμβρίου 2018, με την ίδια διαδικασία, η κατάθεση του προκαταρκτικού φακέλου.

Η τεκμηρίωση της Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας της Σπιναλόγκας, κεντρική έννοια της σχετικής Σύμβασης της UNESCO για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς και βασικό κριτήριο για την εγγραφή ενός μνημείου στον οικείο κατάλογο, βασίστηκε στο γεγονός ότι αποτελεί ένα εξέχον μνημειακό παλίμψηστο, οι αξίες του οποίου συνδυάζονται με την σημασία του ως τόπου ιστορικής μνήμης με ιδιαίτερους συμβολισμούς, ενός χώρου εγκλεισμού και απομόνωσης, με πρακτικές που συνδέονται με τις βαθιά ριζωμένες προκαταλήψεις και το κοινωνικό στίγμα που ακολουθούσε τους χανσενικούς ασθενείς. Η Σπιναλόγκα, εκπέμπει παράλληλα πολλά θετικά μηνύματα, καθώς συνιστά παράδειγμα κοινωνικής αλληλεγγύης και σύμβολο του αγώνα του ανθρώπου να συνεχίσει και να βελτιώσει τη ζωή του συλλογικά, ακόμη και κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες.

Το Σεπτέμβριο του 2019 πραγματοποιήθηκε η επιτόπου επίσκεψη στο μνημείο αξιολογήτριας του διεθνούς ICOMOS, όπως προβλέπεται από τις Επιχειρησιακές Οδηγίες της Σύμβασης της UNESCO για την Προστασία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Στη διάρκεια της επίσκεψης, η οποία οργανώθηκε και συντονίστηκε από το ΥΠΠΟΑ, παρουσιάστηκε το μνημείο και ο περιβάλλων χώρος, παρασχέθηκαν προς την αξιολογήτρια αναλυτικές πληροφορίες, ενώ δόθηκε η ευκαιρία να συναντηθεί με τοπικούς φορείς και εκπροσώπους επαγγελματικών ομάδων που σχετίζονται με το μνημείο, οι οποίοι εξέφρασαν, στο σύνολό τους, την αμέριστη υποστήριξη στο εγχείρημα της εγγραφής της Σπιναλόγκας στον ΚΠΚ. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε «εξ αποστάσεως αξιολόγηση» (desk review) του φακέλου από εμπειρογνώμονες του διεθνούς ICOMOS. Οι δύο αναφορές που συντάχθηκαν με τις παραπάνω διαδικασίες, αποτέλεσαν τη βάση για την τελική αξιολόγηση της υποψηφιότητας από πλευράς του διεθνούς ICOMOS.

Πριν την 44η τακτική Σύνοδο της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς η οποία επρόκειτο να λάβει χώρα διαδικτυακά στο Fuzhou της Κίνας (Ιούνιος 2021), το ΥΠΠΟΑ ενημερώθηκε ότι η εισήγηση του διεθνούς ICOMOS, ως προς την εγγραφή του μνημείου στον ΚΠΚ, ήταν αρνητική. Μάλιστα από τις τρεις ενδεχόμενες περιπτώσεις αρνητικής εισήγησης που προβλέπονται από την ισχύουσα διαδικασία (referral, deferral, non inscription), αυτή που δόθηκε στην υποψηφιότητα ήταν η πιο αυστηρή (non inscription) και η μόνη που, εφόσον υιοθετηθεί από την Επιτροπή, δεν αφήνει περιθώριο επανυποβολής του φακέλου.

Υπό το πρίσμα αυτό, κρίθηκε σκόπιμο η υποψηφιότητα να αποσυρθεί προσωρινά, με πρωτοβουλία της χώρας μας, λαμβάνοντας υπόψη την απολύτως αρνητική εισήγηση του ICOMOS και το γεγονός ότι για πρώτη φορά η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς θα συνεδρίαζε διαδικτυακά και η χώρα μας ως παρατηρητής διά της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της χώρας μας, θα είχε περιορισμένες δυνατότητες παρέμβασης και υποστήριξης της υποψηφιότητας, κατά τη συζήτησή της ενώπιον της Επιτροπής.

Στόχος είναι να επανέλθουμε με τον επωφελέστερο τρόπο για τη χώρα και για το σημαντικό αυτό μνημείο, σε συνεργασία πάντοτε με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία μας στην UNESCO. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός του κ. Βουλευτή, ότι δεν το ΥΠΠΟΑ δεν επιθυμεί να αναλάβει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για την ένταξη της νήσου Σπιναλόγκα στην Κρήτη στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO δεν είναι ακριβής.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΒΜΑ
4. ΔΙΝΕΠΟΚ
5. ΕΦΑ Λασιθίου
6. κ. Μπενίση, Εθνική Συντονίστρια για τα Μνημεία ΠΚ